

در ۱۳۲۸ در حوزه علمیه قم درس جدیدی دایر کرد. تقریرات درسی وی در رساله‌ای به نام «لباب الالباب» به چاپ رسید. علامه در علوم عقلی و نقلی مجتهد و در ادبیات، ادیبی زبردست بود. به فارسی و عربی قلم می‌زد. در سرودن شعر توانا بود و خط زیبایی نیز داشت

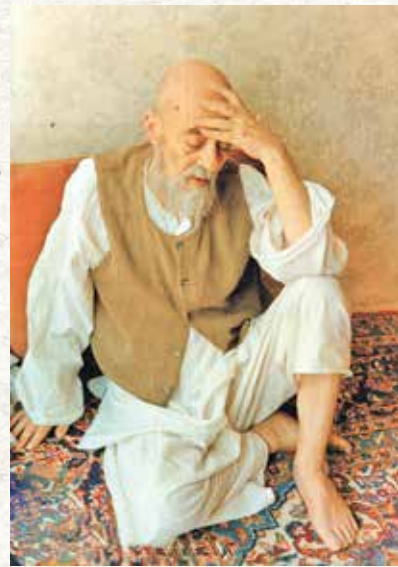
۱۳۶۰. قم، علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در دوران بستری شدن در بیمارستان، در واپسین ماه‌های حیات

بازگشت به قم

در فروردین ۱۳۲۵، عازم قم شده و اشتغالات علمی را از سر گرفت. او می‌گوید: «هنگامی که به قم آمدم، مطالعه‌ای در برنامه درسی حوزه کردم و آن را با نیازهای جامعه اسلام سنجیدم و کمبودهایی در آن یافتم و وظیفه خود را تلاش برای رفع آنها دانستم. مهمترین کمبودهایی که در برنامه حوزه وجود داشت، در زمینه تفسیر قرآن و بحث‌های عقلی بود، از این رو درس تفسیر و درس فلسفه را شروع کردم و با اینکه در جوان زمان تفسیر قرآن، علمی که نیازمند به تحقیق و تدقیق باشد، تلقی نمی‌شد و پرداختن به آن شایسته کسانی که قدرت تحقیق در زمینه‌های فقه و اصول را داشته باشند، به حساب نمی‌آمد، بلکه تدریس تفسیر نشانه کمی معلومات به حساب می‌آمد، من اینها را برای خودم عذر مقبولی در برابر خدای متعال ندانستم و آن را ادامه دادم تا به نوشتن تفسیرالمیزان انجامید.»

۱۳۵۶. منجستر انگلستان؛ علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در کنار شهید آیت‌الله مرتضی مطهری در حاشیه یک سفر استعلاجی

۱۳۶۰. قم، علامه سیدمحمدحسین طباطبائی، در واپسین ماه‌های حیات

دهه ۱۳۴۰. شهید آیت‌الله سیدمحمدعلی قاضی طباطبائی در کنار علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در حاشیه یکی از سفرها

دهه ۱۳۴۰. مشهد؛ علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در کنار آیت‌الله العظمی سید محمدهادی میلانی

۱۳۵۸. آیت‌الله العظمی سیدعبدالله شیرازی در دیدار با علامه سیدمحمدحسین طباطبائی

دهه ۱۳۴۰. علامه سیدمحمدحسین طباطبائی، در مسافرت به مناطق شمالی کشور

دهه ۱۳۵۰. علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در کنار علامه سید محمدحسین حسینی تهرانی

علامه طباطبائی تنها به درس عمومی فلسفه اکتفا نکرد و با تشکیل جلسات خصوصی با شاگردان برجسته خود، مانند شهید مطهری، به بررسی فلسفه‌های غربی، مخصوصاً ماتریالیسم پرداخت. این جلسات به تألیف کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» انجامید.

در ۱۳۲۸ در حوزه علمیه قم درس جدیدی دایر کرد. تقریرات درسی وی در رساله‌ای به نام «لباب الالباب» به چاپ رسید. علامه در علوم عقلی و نقلی مجتهد و در ادبیات، ادیبی زبردست بود. به فارسی و عربی قلم می‌زد. در سرودن شعر توانا بود و خط زیبایی نیز داشت.

او از سال ۱۳۴۱.۲ در نشست‌ها و اقداماتی که توسط علمای حوزه درباره نهضت اسلامی و آینده آن برگزار می‌شد، شرکت داشت. در اعلامیه معروف ۹ امضایی که در اسفند ۱۳۴۱ توسط ۹ نفر از مراجع وقت علیه اقدامات و مفاسد رژیم شاه به رشته تحریر درآمده، امضای وی در کنار امضای امام خمینی به چشم می‌خورد.

آثار علامه طباطبائی

علامه طباطبائی پس از پیروزی انقلاب به دلیل بیماری و کهنولت سن قادر به فعالیت چندان نبود. از ایشان کتاب‌های ارزشمندی به جای مانده است:

- ۱- تفسیرالمیزان
 - ۲- رساله‌ای در مبدأ و معاد
 - ۳- حاشیه بر کفایة الاصول
 - ۴- اصول فلسفه و روش رئالیسم
 - ۵- سنن النبى
 - ۶- شیعه در اسلام
 - ۷- قرآن در اسلام
 - ۸- نه‌ایة الحکمه
 - ۹- بدایة الحکمه
 - ۱۰- وحی یا شعور رموز
 - ۱۱- تعلیقه بر بعضی مجلدات بحار الانوار
 - ۱۲- حاشیه بر اسفار ملاصدرا
 - ۱۳- رساله‌ای در حکومت اسلامی
 - ۱۴- رساله‌ای در قوه و فعل
 - ۱۵- رساله‌ای در وسائط
 - ۱۶- تعلیقه بر اصول کافی
 - ۱۷- علی و فلسفه الهی
 - ۱۸- حاشیه بر مکاسب شیخ انصاری
 - ۱۹- نظریه‌سیاسه و الحکم فی الاسلام
 - ۲۰- رساله‌ای در عشق
- علامه طباطبائی روز ۲۴ آبان ۱۳۶۰ در ۸۰ سالگی چشم از جهان فرو بست و در حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

منابع

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی
پژوهشکده تاریخ معاصر
پیام زن شماره ۵۶